

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠEŠŤNÁŠŤ STRANÁCH.

<p>Predplatná cena : Na celý rok -- -- 4 koruny -- hal. Na pol roka -- -- 2 " -- " Na štvrt roka -- -- 1 " -- " <i>Jednotlivé číslo 8 hal.</i></p>	<p>Zodpovedný redaktor: Dr. ALEXANDER ERNSZT, páp. komorník. Majiteľ a vydavateľ: JÁN MOLNÁR.</p>	<p>Redakcia a vydavateľstvo: Budapest, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám. sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novin ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify. Rukopisy sa nazpak nedávajú.</p>
---	---	--

Kolko stojí pracovná strana?

Napísal: *Karol Huszár*, krajinsky vyslanec kresfanskej ludo-vej strany.

V terajšej politike Uhorska sotva vyznajú sa najprefikanejší, starí vyslancovia krajinskí. U nás totiž všetko na ruby je obrátené. U nás každý kšeftuje s jeho zásadami. U nás každý potajomne za iné bojuje ako za to, za čo zápasí vo verejnosti. U nás prítomne už nikto nevie, čo bude a nevie to zaiste ani sám ministerpredseda.

Nad osudom Uhorska nerozhodujú u nás naši vlastní štátnici, lež viedeňskí potentáti. Väčšina uhorského parlamentu prišla ku mandátom nie statočným, čistým riadom, lež hnušným podplácaním. Táto drahá stránka vlády hrozne strachuje sa, že prepadne a s tým ztratí všetko čo stovila na volby a na ďalej nevie si zabezpečiť ľahký, nečinný život. Hlavnou úlohou pracovnej strany je krčovite pridržať sa vlády, ostatné všetko je vec pobočná. Ponevác vo Viedni takú väčšinu potrebujú, s ktorou to môžu robiť, čo sa im líbi, preto vyslancovia pracovnej strany aj pri terajších delegáciach skryli zuby do vaku a vojenskej správe s najväčšou ochotnosťou boli by dali i všetko zlato, čo prípadne nachádza sa v Karpátoch. Za práva Uhorska ani plecom nemrdujú. Celá väčšina je strana s dvoma tvármi. Vo Viedni usmieva sa ednostajne, doma ale ukazuje ludu tvár prísnu a ukrutnú.

Pracovnej strane treba pripísať, že zdražely: petrolej, cukor, nápoje, dohaň ba i všetky potravne články. Celú terajšiu hroznú drahotu za-

pričinila pracovná strana. Z ludu vyprešovali 120 millionov korún, túto hroznú summu vyberajú z vreciek najchudobnejších ludi. Okrem toho potrebujú ešte asi 300 millionov na vojenské ciele a keď prijmu predlohu o zbrannej moci, každoročne o 40 tisíc rekrútov postaví viac pod zbraň ako posial.

Týchto rekrútov vytrhnú z rodinného kruhu. Chudobní rodičia utisnutí na prácu a pomoc svojich detí, okolo chatrneho hospodárstva alebo remesla, keď chcú mať chleba, platiť musia drahých robotníkov, kým ich synkovia cez dva roky učia sa maširovať v kasárňach. **Husárov honvédstva ale podržia hneď na tri roky.** Zdraví mládenci z dedín majú teda o jeden celý rok dlžej slúžiť, ako zkrpatelí mestskí mladí páni. Naši mladíci zarovnak keď ako súci, rozumní a spoľahliví vojaci dostanú šaržu, musia tiež o jeden rok dlžej slúžiť ako druhí.

Kto by sa teda oduševňovať mohol za takúto vojenskú reformu?

Pravda nikto! Prečo že teda voličia, ktorí ináč vždy hovoria o sebe, že sú neni liberáli, pri posledných voľbách hlasovali na kandidáta vládnej strany? Že prečo??? Nuž za pijatiku a žranicu, za prázdne sľuby liberálnych kandidátov a kortešov, za hnušné peniaze. To je ale podlosť, keď sa dakto predáva ako nerozumné hovädo a keď presvedčenie svoje ponúka bárs komu, kto dá viac. Takéto Judášstvo vždy hrozne sa pomstí.

Pravda včul v čacanskom, varinskom, považsko-bystrickom, dolnokubínskome, sempckome, novozámskom okrese a po iných miestach nariekajú a žalujú sa ludia, že neni sú vstave

platí hrozne veľké dane. Pri voľbách ale radšej mali päť zlatých ako najsvätejšie záujmy krajiny. *Veľmi dobre vieme, že voličia, ktorí pri posledných voľbách hlasovali proti kandidátom kresťanskej ľudovej strany a opozície vôbec, včul už nahliadajú, ak hrozný hriech páchali proti ich vlastným záujmom.*

Vyslancovia pracovnej strany za blaho ľudu nikdy ani huby neotvorila. Keď to ale vo Viedni žiadajú hotoví sú ožobrať celú krajinu, o rozšírení volebného práva, o čistote volieb a o nariadeniach v záujme ľudu, nikdy ani len čuf nechcejú. Pracovná strana robí gšefty len so židovskými millionármi, bo tí s ich peniazmi pomohli jej ku väčšine, o ubohých ľuďoch však ani slyšať nechce vláda.

Štátnym a iným úradníkom povyšujú platy. Úrady a úradníkov množia do nekonečnosti. **Za chudobných malých roľníkov, remeselníkov a robotníkov ale zhola nič nepodujma a nerobí vláda pracovnej strany.**

Jestli kto kedy napíše dejepis terajšieho Uhorska o pracovnej strane, v krátkosti vyslovi sa nasledovne:

Cez celý čas čo v Uhorsku panovala pracovná strana, krajinský snem bol vždy *práce neschopný*. Z Viedne vždy viac a viac uponížovali Uhorsko a vláda nemala smelosti brániť zákonmi zabezpečené práva krajiny. Hlasovacie právo občanov bolo na predaj. V Horvátsku zanikol štátny poriadok. Nepriateli kresťanstva slobodne prevádzali ich nesvary a *katolíkom* zabránili utvoriť si autonómiu. Židovstvo rozmnožilo sa v obrovských rozmeroch. Budúcnosť našich detí stala sa docela neistou. Pracovná strana spravovala krajinu, panovala doprosta proti ľudu.

Toto je čistá pravda o pracovnej strane! To dnes už každý nahliada a presvedčení sú o tom i sami zakúpení voličia mungovskí.

To už neslobodno ďalej trpeť! Prajnému vývinu a blahu krajiny v ceste stojí pracovná strana. Vykoreníť treba ju k zabezpečeniu lepšej budúcnosti.

K tomu ale není dost len chcef! Treba sa dať do roboty. Vydržiavajme shromaždenia v každej dedine. V týchto shromaždeniach prečítajme ľudu články «Kresťana». Vysvetľujme ich ľuďom. *Pýtajme sa po tom prítomných obča-*

nov, či si žiadajú, aby v ich obci vydržiavané holo ľudové shromaždenie a keď áno, vodcovia ľudu nech to odpíšu stredištu kresťanskej ľudovej strany, skadial ochotne pošlú rečníkov ku shromaždeniu.

Toto treba urobiť v každej obci, kde nachodia sa statoční a spoľahliví voličia. Do roboty sa teda za práva kresťanského ľudu!

Kresťanská ľudová strana o programme vlády.

Po zakončení delegácií snemovňa krajinských vyslancov v pondelok 6 apríla vydržiavala prvé zasadnutie, v ktorom opozicionálne stránky s mimoriadnou ostrosťou vyslovily sa o programme Lukácsovej vlády. Stanovisko kresťanskej ľudovej strany nasledujúcou rečou označil jej predseda, skutočný vnútorný tajný radca

gróf Aladár Zichy.

Ctená Snemovňa! Prosim o dovolenie, aby v mene tej politickej stránky, ku ktorej česť mám prislúchať, v krátkosti som sa vyslovil mohol o reči, ktorou minulého týždňa predstavil sa nám nový pán ministerpredseda. Pán ministerpredseda rozhodne chránil sa každého výrazu, z ktorého dalo by sa predpokladať, že jeho vláda čo len v najmenšom, delila by sa od predošlej. Opätne poukázal na to, že členovia jeho kabinetu sú tí istí, čo boli predošlého. Týmto chcel dokumentovať, že prihlasuje sa ku tej istej politike a že pri jeho vláde není žiadnej zmeny systému panovania. K tomuto z mojej stránky len to môžem pripojiť (Čujme! Čujme!) že keď pán ministerpredseda priznáva sa sám, že v systéme správy krajiny pod nim není žiadnej zmeny, následkom toho aj naša stránka, ktorá neustupiteľne pridrža sa svojho stanoviska, i proti novej vláde ostáva v radoch opozície. To však nevytvára, keby táto vláda predostrela snemu predlohy takých osožných zákonov, ktorých prevedenie od dávna žiadame, aby sme ich nepodporovali, jestli úplne sodpovedia našemu programu. (Hlučné schvalovanie.)

Pán ministerpredseda poukázal ďalej na krušné pomery, aké prítomne panujú v Horvátsku a s týmto v súvislosti spomenul, že ako

ministerpredseda ohrozuje sa proti tomu vystupovaniu, aké v tejto záležitosti politikovia Rakúska prevádzajú, doprosta proti zabezpečeným právam Uhorska. Ja z mojej stránky som tej mienky, že proti tomuto nezákonnému vystupovaniu politických faktorov Rakúska ohrožovať treba sa nám i v krajinskom sneme. Takéto politické miešanie sa Rakúska do vnútorných záležitostí Uhorska, oslabuje tie nite, ktoré oba štáty spájajú. Skrze takéto miešanie sa do našich vnútorných záležitostí, dla mojho presvedčenia, najhoršia služba preukazuje sa samej dynastii. (Pravda, tak je! Všestranný súhlas.)

Ministerpredseda osvedčil sa ďalej, že predlohu o *reforme volebného práva* čím skorej a presne predostref chce krajinskému snemu. Toto osvedčenie prijal som s uspokojením, bo z tohoto vidím, že pán ministerpredseda tiež drží sa toho stanoviska, ktoré minule označil som v mene mojej strany, že totiž jediný prostriedok rozriešenia panujúcej krízy parlamentárnej, je prevedenie volebnej reformy. Spolu ale dôrazne musím podotknúť, že ten spôsob istého minorizovania hlasov, akým pán ministerpredseda jeho volebnú reformu previesť udajne zamýšľa, neuspokojí každú politickú stránku. (Tak je! Pravda! z krajnej ľavej.) Ponevác pán ministerpredseda v jeho osvedčení i to povedal, že vďačne osvojí si každú novú ideu, ktorou previesť dá sa volebná reforma, vyzyvám ho prítomne, aby zastupiteľov všetkých politických stránok svolal ku spoločnej porade, aby do ďalekej budúcnosti siabajúca, prevážna otázka volebnej reformy prevedená bola bez všetkého terroru, v záujme všetkých vrstvi krajinského obyvateľstva. (Hlučné schvalovanie.)

V jeho programmnej reči spomenul pán ministerpredseda i viacej osožných záležitostí, ktoré previesť zamýšľa. Ja z týchto prítomne uvádzam len jednu a to je autonómia katolíkov. Ako viem, predlohu o autonomii katolíkov dôkladne vypracoval gróf Albert Apponyi, počas jeho ministerstva a prijali ju všetky povolané kruhy. Škoda, preškoda, že pod koalíciou nebolo času ku jej prevedeniu. Autonomiu katolíkom sľúbila posiaľ každá vláda, sľúbili ju v každej trónnej reči, na čase je teda, aby už raz do života uvedená bola. (Hlučné schvalovanie.) Prevedenie autonomie katolíkov žiadal opätne

i sám krajinský snem. Predsa však každá iná otázka prednejšia bola posiaľ ako autonómia katolíkov. Ja preto garanciu žiadam od terajšej vlády, že v najbližšom čase do života uvedená bude autonómia katolíkov. (Hlučné schvalovanie z prostriedka.)

Z katolíckej Ludovej Jednoty.

Agitacionálna cesta v stolici šárišskej.

Ján *Bartos* tajomník stredišťa Katolíckej Ludovej Jednoty v mesiaci apríli na území stolice šárišskej nové organizácie Katolíckej Ludovej Jednoty utvoril a jestvujúce upevnil v nasledujúcich obciach:

Abos. Utvorujúce shromaždenie vydržiavané 13. apríla. Rečnili: duchovný Viktor Szalay a tajomník stredišťa Ján *Bartos*. Ku utvorenej organizácii prihlásilo sa 31. členov.

Delnekkakasfalu, Ábrány, Sószyűlvész a Aranybánya. Shromaždenia vydržiavané 14. apríla. Rečníci boli: Ján Sziber farár, radca sv. stolice a Ján *Bartoš*, tajomník stredišťa. Ku Jednote prihlásilo sa 63. členov. V shromaždení súčasťnili sa učítelia: Gustav Medved, Jakub Bánhegyi a Ladislav Smid.

Tótsóvár. Shromaždenie 15. apríla vydržiavané zapalistou rečou zahájil dekan-farár Ján Krucsilák, po čom tajomník stredišťa Ján *Bartos* rečnil o doterajšom účinkovaní Jednoty. Počet členov z 41 poriastol na 88. Prítomní boli: Vilhelm Mikó, Michal Sztrisoszsky kaplán a učítel Augustin Sommer.

Óruzsín. V shromaždení 16. apríla vydržiavanom rečnili: učítel Edmund Wachdeutsch a tajomník stredišťa Ján *Bartos*. Ku utvorenej organizácii prihlásilo sa 26 členov.

Bajor, Berki, Sárosiszép, Sárosbaják, Kácsány. Shromaždenia vydržiavané 17. a 18. apríla. Katolícku Ludovú Jednotu vysvetlovali: farár Ján Prokopovics a Ján *Bartos* tajomník stredišťa. Ku miestnej organizácii prihlásilo sa 112 členov. V shromaždení súčasťnili sa: farár Zoltán Mayschender a úradník pánstva Béla Gernyei.

Radács, Berzenka, Janó, Pillepeklén, Lubócz, Sárosszentimre. V shromaždeniach 19. a 20. apríla vydržiavaných rečnili: farár Jozef

Virágh a tajomník stredišťa Ján Bartos. Ku Jednote prihlásilo sa 92 členov.

Nagysáros, Megye a Gergelylaka. Shromaždenia vydržiavané 21. a 22. apríla. O cieľoch a úlohách Katolíckej Ludovej Jednoty rečnili: titulárny kanonik farár Anton Kleinovszky, tajomník Ján Bartos a Gabriel Hudák. Počet členov zo 192 poriastol na 237. V shromaždení súčasťnili sa: farár Jozef Sznak, kaplán Ulrich Hemerka, statkár Aladár Guillaume a učítelia Štefan Vargodcsik a Anton Szabó.

Gombosszentgyörgy, Tótselymes, Uszfalva, Ratvay, Bodonlaka. V shromaždeniach 23. a 24. apríla vydržiavaných Katolícku Ludovú Jednotu vysvetlovali: farár Jozef Sznak a tajomník Ján Bartos. Do utvorenej Jednoty vstúpilo 97 členov. V shromaždení súčasťnili sa: učítel Jozef Bizub a úradník pánstva Koloman Kocsán.

Szentmihályfalva. Utvorujúce shromaždenie 24. apríla peknou rečou zahájil Jozef Sznak, farár obce Gombosszentgyörgy. O cieľoch a úlohách Jednoty rečnil tajomník zo stredišťa Ján Bartos. Do Jednoty dalo sa zapisať 38 členov. Za miestneho správcu vyvolený bol učítel Štefan Vargovčík. V shromaždení prítomný bol aj Vilhelm Mikó, kaplán z Tótsóvaru.

Kapi. Shromaždenie 25. apríla vydržiavané oduševňujúcou rečou zahájil Adalbert Zaborovszky, praepošt a farár prešovský. O potrebnosti Katolíckej Ludovej Jednoty rečnil tajomník stredišťa Ján Bartos. Shromaždenie zapalistou rečou zaključil dekan-farár Valent Bélafi. Počet členov z 33 poriastol na 67. V shromaždení súčasťnili sa farári: Ján Kurimszky, Ján Frimmer, Michal Palyó a učítel Franc Faludy.

Tapolyhanusfalva, Tapolybesztercze, Tapolypálvágása Tapolyszép, Mogyoró. V shromaždeniach 26. a 27. apríla vydržiavaných rečnili: dekan-farár Ján Telekessy, tajomník Ján Bartos a kaplán Imrich Deák. V shromaždení prítomný bol i učítel Ján Molcsáng. Počet členov 121.

Ternye, Kisszilva, Szedikert, Ádámföldre. Shromaždenie 28. apríla vydržiavané peknou rečou zahájil farár Anton Mikita. Tajomník Ján Bartos rečnil o cieľoch a potrebnosti Katolíckej Ludovej Jednoty. V shromaždení súčasťnil sa i učítel Alexander Stofko. Počet členov 121.

Alsószebes. V shromaždení 29. apríla vy-

držiavanom rečnili: P. Julian Bányász predstavený kláštora frantiskánskeho, farár obce Kapi Valent Bélafi a tajomník zo stredišťa Ján Bartos. Počet členov 52. V shromaždení prítomní boli: P. Bruno Böhm, P. Juvenál Jagicza reholníci rádu sv. Františka, Franc Faludy, Karol Timkó a Karol Drács učítelia.

Obrátenie.

V Skyčákových novinách čítam nasledujúci rozsudok: *«Ani luteránske týždenníky, ani neznabožské denníky, ani socialdemokratické noviny nepatria do domu katolíckeho, lež na celkom iné miestočko».*

S istou spokojnosťou čítal som tu uvedené riadky a pýtal som sa, čo sa stalo Skyčákovským novinám, že tak ostro vystúpili proti luteránom, neznabohom a socialdemokratom, s ktorými ešte nedávno v najužšom priateľstve nažívaly a s nimi tvorili jednu politickú stránku ba tvoria ju až podnes? Veď totiž ako známo, ani jeden z redaktorov a zo spolupracovníkov Skyčákovských novin nevystúpil zo strany národnárskej. Spolu sú tam pokrokári a zpiatočníci, klerikáli a radikáli (ináč slobodní murári), kutňoši (kňazi) a červení (socialdemokrati). Keď je tomu tak, ako môžu Skyčákové noviny špinť na svojich spolubojovníkov? Prečo to robia? A keď ich už napádajú a Slovákov (katolíkov) pred nimi vystríhajú, prečo že nevystúpia zo strany národnárskej? Či je to iba taktika? Veru je to hlúpa taktika: kľiať na svojich druhov a nepovedať zreteľne Slovákom: «Varujte sa národnárov, bo sú medzi nimi luteráni, neznabohovia a socialdemokrati. Hľa, aj my sme odišli od nich, bo nemôžeme obstáť a vydržať pri takýchto ludoch, ktorí našu katolícku cirkev tupia a hania.»

Áno, takto by sa mali ospravedlniť páni redaktori Skyčákovských novin. Oni však uspokojia sa len s tým, že nakladajú katolíkom, aby nečítali luteránske a neznabožské noviny, ktoré píšu národnári. To je málo. To je iba prvý krok zo stránky tých pánov. Druhý krok je vystúpiť zo stránky neznabožských a luteránskych národnárov. Bez tohoto druhého kroku vyzvanie Skyčákovcov nestoji nič, bo nech prídu voľby, títo pánkovia to budú radiť

Slovákovi (aj katolíkom), aby hlasovali iba na národnárskeho kandidáta. A kto budú tí kandidáti? Pokrokári a neznabožovia. Aká je to logika, pánkovia moji? Slovákovi katolíka uráža to, keď luteránske týždenníky a neznabožské denníky číta, to však k sláve slúži, keď Slovák katolíka na pokrokára a neznabožha hlasuje. Hľadnosť Skyčákovcov. Obávajú sa o katolicizmus. Chcú brániť cirkev a predsa budú korčuľovať za nepriateľov cirkvi.

Hej, pánkovia, ťažko je napraviť chyby, ktoré ste popáchali. Ťažko je zahojiť rany, ktoré ste zapríčinili katolicizmu. Včul hromžite na luteránov a na pokrokárov (massarykovcov), ačpráve vy ste im najviac lichotili. Vy ste boli ich najčinnivejšími spolupracovníkmi. Vy písali ste články do ich týždenníkov a denníkov a vy odporúčali ste tie noviny Slovákovi. Či hádam neznám toho katolíckeho kňaza (národnára), ktorý najusilovnejšie písal články do Hodžovho Týždenníka? Včul však on vykrikuje: «katolíci nečítajte luteránske noviny». Aká je to dôslednosť, aký kaľaker? Čo si majú myslieť Slováci o takomto obraťe? Ďalej: či Skyčákovcové noviny neredigoval jedným Anton Šťefánek? A hľa, včul vykrikujú naň bývalí jeho spolupracovníci, že je čertovým chvostom po líci udretý pokrokár neznabož a massarista. Predtým ním nebol? A predsa on redigoval «katolícke» noviny. V tom čase milé byly jeho články, včul však, keď ich do «neznabožského» denníka píše, sú otravou.

Neni to čudné smýšľanie, čudný obrat? Najprv kopať, oplúvať, hanobiť cirkev, púšťať na ňu rôtú zákerníkov, neskôr však slzy roniť nad potupenou a prenasledovanou matičkou cirkvou. Čo je to? Či nie farizejstvo? Cirkev nepotrebuje takých obhajcov, akí sú hnevľáci luteránov, neznabožov a pokrokárov. Tí nech len ostanú na tej stránke, kde ich srdce ťahá. Ich reči nie sú úprimné a spravedlivé. Príde čas, keď sa tí rozvadení pánkovia pomeria a začnú boj proti «párvovcov» a «niportistom», tam, kde ho prestali.

Chvála Bohu, má cirkev inakších bojovníkov a obhajcov, ako sú pánkovia od Skyčákovcových novín.

Ondrej Hladký.

Zadovažujte predplatiteľov pre «Krešťana!»

Preč s alkoholom!

V spišskom Podhradi 65-ročný robotník Michal Jančík natoľko bol otrokom alkoholu, že pre jeho opilstvo aj žena ho zanechala, bo ju vždy bil v opilom stave. 13. apríla večer už opitý odišiel z domu, aby k utíšeniu svojho večného smädu navštívil daktorú krčmu. O pol deviatej bral sa domov, ale natoľko ztratil rovnováhu, že padol do potoka cez mesto tekúceho. Kým pomoc prišla, zmrzol natoľko v ľadovej vode, že o niekoľko hodín zomrel.

V meste Ráb jeden tesársky tovaryš v opilom stave s nožom preklal plúca Kolomanovi Pintérovi.

V Budapešti 22-ročný plechár Baltazar Nagy oslopal sa v jednej krčme a potom vyšiel na ulicu a začal strieľať. Jedna guľka trafila 40-ročného remeselníka Ludvika Armina a poranila ho na ústach. Keď to ľudia videli, vrhli sa na strieľajúceho opitého človeka a zbili ho natoľko, že ho treba bolo do nemocnice odviešť.

Na ťanach hajdušamšonských veselo popíjali si mládenci. Istý Ludvig Horváth, keď s omámenou hlavou domov šiel, zabľúdil na železničnú dráhu, spadnul na koľajniciach a zašpal. Jeden nákladný vlak ho prešiel a natoľko pokaličil jeho obe nohy, že museli mu ich odrezať. Nešťastník zomrel pre jedovatý alkohol.

V obci Verseg (st. pešťanska) mládenec Ján Kalmár, preto že mu otec nechcel dať peniaze do krčmy, v zlosti napadol svojho dobrého otca s kosou a prebil mu pravé plúca. Otec vykvrácal. Vraha — syna — zatkli.

V jednej budapešťanskej pivnici našli zomretého robotníka Georga Horvátha. Vyšetovanie ustáľilo, že ho otrávil diabolská pálenka.

V Segedíne v jednej krčme popíjal si 71-ročný Srb Pánta Mendaboba z obce Söreg. Ako tam sedel, pripojili sa k nemu dvaja neznámi mladí ľudia, ktorí nezkúseného starého dedičana dobre opájali a konečne mu navrhovali, že ho zavedú do inej lepšej krčmy. Opitý stavec s radosťou prijal návrh. Všetci traja vybrali sa teda k železničnej stanici. Keď prišli k vysokému plotu, povedal jeden z tých mladých, že sa teraz musia predriapať cez plot, bo že dvere sú už zavreté. Aby ale stavec ľahšie sa

dostal cez plot, kázali mu vyzliecť zimný habát a pustili ho napredok cez plot. Keď už bol na druhej strane, utiekli s kabátom, v ktorom bolo 5100 korún hotových peňazí a mnohé veľmi cenné papiere. Starý človek dlho blúdil bez kabáta, kým dobre premrznutý prišiel na políciu a s plačom oznámil čo sa s ním stalo. Ubohý teraz ťažko chorý leží doma.

Do mesta Mezötur na urlaub prišiel Ondrej Kun, strážmajster 68. pešieho pluku. Pochodil všetky krčmy a potom v opilom stave veľký krik robil na ulici. Žandársky strážmajster Sigmond Méhes napomenul ho, aby bol ticho, on ale, namiesto aby bol utichnul, ešte grobianil žandárovi, ba aj zbraň mu vytrhol z ruky. Obratný žandár ale zaraz späť dostal do svojich rúk vytrhnutú zbraň a strelil na Kuna, ktorý krvou zaliaty zaraz sa vyvrátil. Kun je nebezpečne ranený a zaiste so životom zaplatí alkoholom zapríčinený svoj výstupok.

V obci Mány (st. Fehér) zabávali sa v krčme mládenci. Keď sa už hodne opili, nastala taká bitka, že viacerí ostali ťažko ranení ležať na zemi. Istý Pilisi, svoj nož Jánovi Kuskovi deväť razy vrazil do chrbáta. Kusko o niekoľko minút skonalo.

Poriadny mládenec obide krčmu ako jedovateho hada. Statočná dievka nevydá sa za takého mládenca, ktorý svoj slobodný čas trávi v zkazonosnej krčme, ktorý za milenku má hnusnú pálenku. Opilec je opravdovým peklom pre ubohú ženu.

Nasledovania hodný príklad.

Prítomne podávame krátku zprávu o výsledku sbierky na chrám a pomník blahej pamäti grófa Ferdinanda Zichyho.

Slová vyzvania nášho duchovného otca, ktorými vyslovil úprimnú žiadosť osvieteného pána biskupa nášeho a spolu i svoju, hlboko ujaly sa v našich srdciach a s povďačnosťou rozpamätajúc sa na skvelé zásluhy nebohého vodcu uhorských katolíkov s radosťou sme sa poskladali na pomník ten, ktorý má hlásať potomkom, jak slávny muž bol gróf Ferdinand Zichy a jako majú vzájomne povzbudzovať sa katolíci naši za zásady katolíctva. Poskladali sme sa dľa možnosti a ku tomuto vznešenému

cieľu obetovaly: obec Berzsény 38 korún, obec Nádasér 39 korún, obec Kispróna 25 korún a náš duchovný otec 10 korún, spolu 122 korún.

My nie chválu hľadáme, lež chceme povzbudzovať. Prebuďte sa katolíci a obetujte na katolícke pomníky. Nič lúbeznejšieho, nič k pohnutiu srdca ľudských mocnejšieho byť nemôže, jako povďačnosť.

Berzsény, dňa 30. apríla 1912.

Jakub Ribár
kostolník.

Michal Csáky
kostolník.

Jozef Hanuszka.
rolník.

POLITICKE CHYRY.

Z kresťanskej ľudovej strany snemovej.

V nedeľu 5. mája o 6. hodine večer kresťanská ľudová strana snemová držala poradu vo vlastnom kruhu. Porade predsedal skutočný vnútorný tajný radca gróf Aladár Zichy. Predmetom porady bolo politické rozpoloženie krajiny, o ktorom dopodroba pojednávali vyslancovia kresťanskej ľudovej strany. V debatte súčasťníci sa: predseda gróf Aladár Zichy, pápežský praelát Ján Molnár, Georg Szmrecsányi, Karol Huszár a Štefan Haller. Poťažne programnej reči nového ministerpredsedu, ku označeniu stanoviska kresťanskej ľudovej strany v zasadnutí krajinského snemu, požiadaný bol predseda strany gróf Aladár Zichy.

Veľké veselie mungov.

Hlučné «chasenes» usporiadali si mungovci v nedeľu večer 5. mája. Najprv vylievajúc krokodilské slzy, lúčili sa s Khuenom Hédervárom, potom hneď v tej istej schôdzke a za prítomnosti Khuena ako nového gazdu oslavovali ministerpredsedu Ladislava Lukácsa. Starý mungo Ludvik Láng do tretieho neba vyzdvihol nesmierné politické schopnosti a zásluhy Lukácsa a keď povedal o ňom, že je najznamenitejší žiak chýrnej školy starého Tiszu, v mene mungovcov celej krajiny prisahal mu vernosť a od-

danosť a potvrdil to slovami: «my dôverujeme v tebe, bo i ty v sebe dôveruješ». Tento ťažký argument tak hrozne oduševnil všetkých mungovcov, že Lukácovi vynášali natolko mohútne a hlučné «éljen», až všetci zachrýpli. Po tomto oslavovaní pozdvihol sa k slovu ministerpredseda Lukács a keď sa pekne poďakoval za oslavovanie, ohnivú vojnu opovedal opozícii. K utlačeniu obštrukcie, vyhrážal sa, použije vraj všetky možné prostriedky. Týmto vyhrážal sa aj Khuen a prvej padol, ako by bol vedel utlačiť obštrukciu. Treba z denného poriadku vziať vojenskú predlohu a previesť volebnú reformu a vtedy prestane obštrukcia. Toto však nechce nahliadnuť Lukács, ako znamenitý žiak starého Tiszu. V nedeľu večer mungovci mali veľkú hostinu, v ktorej až do unavenia oslavovali jeden druhého. S tým aj zakončilo sa veľké «chasenes» mungovcov.

Zo snemovne.

V snemovni krajinských vyslancov v pondelok 6. mája bolo prvé zasadnutie po zakončení delegácií. Politické stránky opozície v tomto zasadnutí ostré odpovede dali na Lukáčsovú reč, ktorú povedal pri jeho predstavení v krajinskom sneme. Kresťanskej ľudovej strany stanovisko proti terajšej vláde označil jej predseda gróf Aladár Zichy. V tomže zasadnutí vyslanec kresťanskej ľudovej strany Karol Huszár ministra ohchodu a vnútorných záležitostí interpeloval v záležitosti elektrickej spoločnosti verejnej cesty. Táto spoločnosť je o tom chýrna, že každý deň zagniaví, usmrtí niekoľko ľudí, detí a dospelých. Programrnú reč Lukáča v krajinskom sneme pretriasat budú ešte cez viacej dní. Tomuto zaiste netešia sa mungovci.

Z CUDZOZEMSKA.

Taliansko-turecká vojna. Talianská flotta s veľkou energiou pokračuje v jej akcii na ágejskom mori. Najnovšie obsadla ostrovy Samos a Rhodos. Na bojišti v Tripolisi ale žiadnych úspechov nevedia dosiahnuť Taliani.

Zidovskí revolucionári. Vo Varšave a v Kieve tieto dni zatkli viacej sto revolucionárov. Vo Varšave zatkli ich 500. Od prvého do po-

sledného sú všetko sami židi. Medzi iným zatkli aj redaktorov, spolupracovníkov a všetkých sadzačov v židovskom jargone písaných novín: Der Franind.

BESEDNICA.

Ejhľa, kresťan-katolík.

Slnko sa sklonilo k západu; svojim posledným bleskom pozdravovalo vrcholec hôr, zablysko ešte raz a skrylo sa za vrchy, aby v budúci deň novou silou, novým životom osvecovalo svety.

Sklonil sa deň a nastúpil súmrak. Pán farár rychlovský, keď vstal od dennej práce, vyšiel, aby v tichosti večernej oživil sa v krásnej prírode a nadobudol nových sviežich síl k ďalšiemu plneniu svojich povinností.

Pán farár Franca Striezlivý je muž mladý, ktorý len nedávno zaujal miesto rychlovského farára a trebárs ho fárnici jeho dobre znali, on nemal ešte dosiaľ času a príležitosti poznať ovečky svojej duchovnej správe sverené.

V myšlienkach pohrúžený kráčal voľno krásnou dolinou. Ale sotva sa vzdialil malý kus cesty od fary, vystavenej v stred obce, z myšlienok svojich vytrhnutý bol divným chrapotom. Obzrel sa — čo to?

— Ejhľa, kresťan-katolík! — myslel si, keď v príkope videl horeznačky ležiaceho človeka. Dušu jeho prenikla útrpnosť.

— Kresťan — povedá ďalej — zanedbaný, váľajúci sa v temnosti a podlosti hriechu opilstva!

Sklonil sa k ležiacemu, pozdvihol ho a usiloval sa priviesť ho k životu. Bolo to márne namáhanie. Opilec pohrúžený v hlbokom sne pijanstva a bezcitnosti, zpadol nazpät a chrápal ďalej.

Pána farára Franca Striezlivého to nemýlilo. On znovu dvihal opilca a budil ho. Po dlhšom namáhaní oživalo povedomie opilca, otvoril oči a upadol zas do bezcitnosti, dobrodinca päšťou odstrkujúc a braniac sa proti tomu, ktorý jeho pokoj rušil!

— Pokoj mi daj! — bľabotal — nejeduj ma ženo, lebo ma dopáliš; choď, tak ťa fuknem — čo chceš? Ja chcem spať! No či mi dáš pokoj? Hľadže! — len spal ďalej.

Po mnohom namáhaní konečne podarilo sa pánu farárovi na nohy postaviť opitého človeka a pojať ho sebou. Vedúc ho pod pazuchou, poberal sa s nim ku fare.

— Velebný pane, pusťte ma, ale veď ja som nie

opilý — bľabotal a vytrhnúť sa z rúk pána farára, urobil niekoľko krokov.

— Vidíte, ako rovno idem! (V tom sa potočil až k zemi.) Hoho, skoro som sa potkol! — a padol.

— Budem vás podopierať — hovoril pán farár, dvíhajúc opileca — pojde nám to dvom lepšie.

Keď ho postavil na nohy, viedol ho do fary. Opilec sa nespieral, lež bez citu sa tackal.

Pán farár dovedol ho až do fary, kde v kuchyni rozkázal, aby ho uložili.

A kto bol ten opilec? Valent Nadragula, mladý hospodár z Rýchlova.

Otec jeho, Sebastian Nadragula, bol vážny občan dobre majúci sa hospodár. Všetku svoju radosť a nádej skladal v jedinom svojom synovi. Keď mal 25 rokov, oženil ho, bo do domu potreboval hospodárku; žena jeho predišla ho bola do večnosti. Otec viedol a riadil hospodárstvo a Valent bol pilný a obozretný hospodár pod správou otcovou. Maria, žena Valentova, hodila sa do gazdovstva až milá vec a otec i syn mali ju radi. Otec umrel a Valent stal sa samostatným hospodárom a tu počaly sa zlé dni, ktoré navštívili dom jeho...

Valent bol už otcom piatich hodných, švarných detí. — Ale podme k nemu na faru...

Sotva počalo svať, Valent ako divý skočil z posteľe a obzeral sa okolo seba, kde je a čo je? Nevedel pochopiť čo tu robí?

Práve vkročil pán farár do chýže, v ktorej nocoval Valent.

— Ach velebný pane — pozdraví ho Valent — povedzte že mi, prosím vás, kde som sa tu vzal a čo robím vo farskom príbytku?

— Sadnite si a rozpoviem vám to — odpovedal mu pán farár. — Skorej ale mi vy dajte odpoveď na daktoré otázky.

— Ako vás volajú?

— Valent Nadragula.

— Zkadiaľ ste?

— Ja som ztadiaľto z Rýchlova.

— Teda ste mojím fárnikom?

— Áno, velebný pane — a Valent sklopil oči do zeme.

— Ste hospodár?

— Áno, som.

— Ženatý? Máte deti?

Táto otázka trhla Valentom a on pokorne a malomyselne odpovedal:

— Ženatý som a mám päťoro detí.

— A máte veľké hospodárstvo?

— Mám jednu štvrtinu sedenia.

— No dobre, teraz vám už rozpoviem, ako ste sem prišiel.

A pán farár rozpovedal mu obsérne, ako ho našiel a ako ho dovedol do fary.

— Valenta zalialy slzy; chytiac ruku duchovného otca, bozkával ju.

— Oj! ja som veľký hriešnik!

— Že takto skrúšene svoje poblúdenie uznávate, to ma nádejom naplňuje, že sa polepšíte. Povedzte mi dôverne, čo vás sviedlo na túto hriešnu cestu? Či toto vaše poblúdenie bolo len náhodné alebo opakuje sa to častejšie?

— Bohužiaľ, že častejšie. Všetko vám poviem velebný pane, len ma ráčte vypočuvať.

Po smrti môjho dobrého otca dostal som sa do spoločnosti planých ľudí, s tými som sa naučil piť. Volali ma sem-tam na krstenia, na svatbu, na pohrābníky — a všade sa pilo. Hospodárstvo svoje som zanedbával a do mojho domu zavítala bieda. Žena vadiela sa so mnou pre moju nedbanlivosť, deti volaly «chleba» a to všetko omrzalo ma poslúchať, odišiel som do krčmy a tam zalieval som svoju biedu. Neplatil som daň, prišla exekúcia, popredali mi, čo som ešte mal a ja sedel som v krčme. Keď som domov prišiel, zas bola zvada so ženou. Tak ma to dopálilo, že som chytil palicu a vylátal ženu a ja hybaj do krčmy a pil som na dlh. Doma som už dávno nebol. Teraz sa už domov nevrátim, aby som mal pokoj od ženy.

— Valent, schybil ste veľmo, poblúdil ste — povedal pán farár — ale ešte raz vám povem, dúfajte, milosť božia bude s vami. Či máte vôľu polepšiť sa?

— Oj, velebný pane, keby som jej nikdy nebol mal, teraz ju mám.

— Či chcete poslúchnuť moju radu a žiť dľa nej?

— Áno, chcem.

— Sľubujete mi len to konať, čo ja uznávam za dobré?

— Sľubujem.

— Sľubujete mi, že nepojdete viac do krčmy a do takých spoločností, v ktorých sa pije?

— Valent neodpovedal, povstal v ňom spor, či to čo sľubuje, bude môcť aj zadržať? — Konečne preriekol:

— Velebný pane, nechcem sľúbiť, čo nemôžem zadržať a splniť. Nenavštevovať krčmu a spoločnosti, v ktorých sa pije, to mi je nemožné.

— Mýlite sa, Valent, človeku je všetko možné.

— Teda sľubujem! — povedal Valent a na potvrdenie sľubu svojho podal pánu farárovi ruku.

— Dobre, Valent — povedal pán farár — teraz choďte domov, smierte sa so ženou.

— To nemôžem, to nikdy neurobím.

— A prečo?

— Velebný pane, moja žena, ako bola predtým dobrá, ako ten anjel, teraz je ako čert. Ráčte mi veriť, keď pôjdem domov, tá ma vyženie do krčmy a zo zúfalstva zase sa vrátim k opilstvu.

Pán farár rozmýšľal, čo tu robí?

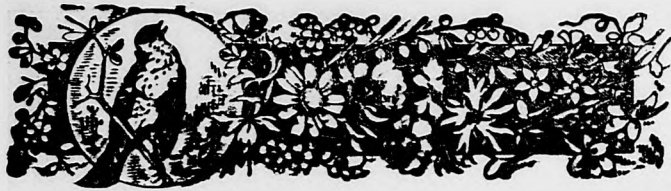
— Valent! — povedal po chvíli — teda zostaňte u mňa a opatrujte môj statok, do tých čias, kým urobíme daaký poriadok.

Valent ostal u pána farára a pomáhal okolo hospodárstva,

(Dokončenie nasleduje.)

Talijský vojak (jáger) v terajšej taliansko-tureckej vojne.

CHYRNIK.

Svätý otec pápež Pius X. krajinskú púť katolíkov Uhorska v slávnostnom výsluchu prijal v pondelok 6. mája, pútnikom udelil apoštolské požehnanie a napomenul ich, aby v najväčšom počte súčasťníci sa vo svetovom eucharistickom kongresse vo Viedni.

Z arcibiskupstva ostrihomského. Osvietený pán biskup dr. Medard Kohl v nedeľu 5. mája za prítomnosti arcikniežafa Jozefa, arcikňažny Augusty a veľkého počtu hlavnomestských katolíkov, posvätil základný kameň nového kostola Dominikánov. — Na území arcibiskupstva ostrihomského, osvietený pán biskup dr. Medard Kohl sviatosť birmovania udeľuje: 2. júna v Škalici, 3. v Holiči, 4. v obci Felšörados, 5. v Egbelu, od 8—17. v Budapešti, 23. v Jabloniciach, 24. v Szenici a 25. júna v Šaštine.

Z biskupstva nitrianskeho. Prosynodálnu skúšku 2. a 3. mája s pochvalným výsledkom zložili: Ladislav Chmielovsky administrátor obce Alsószucsua a Béla Anyistik kaplán dolnohričovský.

Chýry z biskupstva košického. Osvietený pán biskup dr. August Fischer-Colbrie v IV. tohoročnom obežníku svojom, duchovenstvo a veriacich biskupstva upozorňuje, že 11. júla krajinská púť pojde na milostné miesto Lourdes vo Francúzsku, kde v tom čase na tamjšej kalvárii posvätená bude X. štácia, ktorú postaviť dali nhorskí veriaci. Sdeľuje ďalej osvietený pán biskup, že v udeľovaní sviatosti birmovania, ktoré 1. mája začal v obci Nádasd, najbližšie pokračovať mieni v dekanátskych okresoch Göncz, Szikszó a Szepsi. — Dr. Ludvik Kovács, professor a kňaz praemonštatenský a gróf Georg Széchenyi ako predsedovia, v zastupiteľstve kruhu sv. Imricha tunajších juristov predstavili sa osvietenému pánu biskupovi a vrúcnou vďakou vyslovili mu za tú mohútnu podporu, ktorú minule veľkodušne poskytnul III. kongressu katolíckych žiakov vyšších a stredných škôl. — Spolok Alžbety pre nevyliciteľných chorých, za predsedníctva osvieteného pána biskupa a grófkou Rudolfa Zichyho minulý týždeň vydržoval ročné shromaždenie. Blahonosne účinkujúci spolok tento v predošlom roku opatroval 66 nemocných. — Májové pobožnosti k úcte preblahoslavenej Panny Marie začaly sa 1. mája. V kostole mnišiek Uršulínok cez celý mesiac kázne majú Franc Holló, biskupský protokollista a mestský kaplán. Spolok katolíckych tovaryšov 28. apríla vydržoval XXIV. ročné shromaždenie, ktoré peknou rečou zahájil predseda Evermód Ráth, professor a kňaz praemonštratenský. Dľa podanej zprávy spolok tento v minulom roku mal príjmov 16 tisíc a vý-

davkov 15 tisíc korún. V tomto shromaždení o domovní učňov podal zprávu aj kaplán Jozef Zalibora. Z tejto zprávy vysvitá, že domveň učňov navštevuje 159 členov a zaopairenie dali v ňom 27 učňom. — O uprázdnenú faru Nagyladna, patronátu mesta Košíc, uchádzajú sa: Viktor Szalai terajší administrátor, duchovný obce Abos Mikuláš Bodnár a Imrich Varga košický kaplán. — Za kaplánov poslani sú: Novovysvätený kňaz Ján Hvasta do Mádu a Ondrej Weigl z Mádu do Lebesbána. — *Vilmány:* Horlivostou učiteľa Jána Kelemen utvorený je tu spolok pre katolícku mládež.

Na čo sa obracajú katolícke kňazské majetky?

Jeho svätosť pápež na vysvätenie zhorenej kaplnky sv. Ruženca v Benátkach daroval 25.000 lír. — Čestný biskup Vilhelm Fraknoi v obci Szentjobb vystaviť dá dievčenskú školu za 50.000 korún a poistil aj ročite 2600 korún prevyšujúce útraty udržania. — V tieto dni zosnulý farár obce Nagyladna Ján Ivaneczky celý svoj majetok zanechal cirkve. Za života urobil viac fundácii a na vystavenie abošskej fary dal 30.000 korún. — Rád uhorských piaristov ľudovým školám v Alsódörgicse a v Alkal daroval zariadenie v cene 8000 korún. — Na pomník grófa Ferdinanda Zichyho obetovali: rábsky biskup dr. Arpád Várady 500 a osem rábskych kanonikov po 100 korunách. Na pomník grófa Zichyho sossbieralo sa doteraz 84.247 korún.

Chýry zo Šáriša. *Prešov:* Spolok katolíckych tovaryšov z príležitosti menín obľúbeného predsedu svojho praepošta a mestského farára Adalbert Zaborovszkyho 28. apríla usporiadal peknú slávnosť. Na tunajšej Kalvárii 3. mája odbavovaný bol veľký odpust Nalezania sv. Kríža. Na chýrny odpust tento dostavil sa národ zo 4 stolíc v ohromnom počte. V spovedniciach cez dva dni fažkú prácu prevádzali 20. duchovní. Ku sv. sviatosťam pristúpilo 4000 ľudí. Hrubú sv. omšu mal Edmund Soltész, farár z Péchujfalu a slávnostnú kázeň držal Jozef Vaskó, farár a vicedekan zo Zborova, Májové pobožnosti v hrubom kostole započaly sa 1. mája. Po smrti Kornéla Kovaliczkyho, za kapitulskeho námestníka vyvolený je kanonik Georg Répassy. Proti tunajšiemu mestskému špitálu dvihajú sa znovu ostré ponosy pre nedostatok miesta k opatrovaniu a prijatiu chorých. Ako vôbec známo, k vybudovaniu nového špitála sossbierané je už dosť peňazí; s vystavením prepotrebného nového špitála ale, nevedno z akých príčin, predsa čakajú k pohoršeniu obecnstva a na veľkú škodu ohudoby. — Takrečený krížový jarmok za pekného počasia odbavovaný bol 29. apríla. Následkom nedostatku robotníkov hodbávnictva, minister orby zamýšľa nariadiť, aby ku tejto ľahkej práci upotrebované boli deti, ktoré vychovávajú sa v rozličných opatrovňach. — Sigismund Lillia správca a veliteľ tunajších hasičov a Gabriel Ridáresik zaslúžilý ohňohasič, za 25-ročné obetivé ich účinkovanie, jeho veličenstvom vyznačení sú medaillou zásluh. Vyznačenie slávnostne odovzdané bolo im cestou ministerstva vnútra. — Géza Fekete, tunajší rodák a bohoslovec na budapešťanskej

universite ako sirota a dobrý žiak z fundácie Bešan dostal štipendium 500 korún. — *Negysoros*: Požiar znovu zúril tu 29. apríla, zničil jeden dom a 3 stodoly a zapríčinil mnoho škody. Požiar zúril zároveň i v obci Polyánka pri Prešove, kde zhorel jeden dom s maštalou. Oheň zapríčinený bol iskrou z komína.

Sv. missie. V zvolenskej obci Végleshuta otcovia lazaristi Jozef Danielik a Jozef Báthora od 14. do 22. apríla držali sv. missie. Veriaci obce a okolia vo veľkom počte navštívili sv. missie a pristúpili ku sv. sviatostiam.

Chýry zo Spiša. V našej stolici počet poslancov kých voličov na rok 1912. je nasledujúci: v gelnickom okrese 1860, v levočskom 2375, v kéžmarkskom 2785, v novovesskom 2329, v starolubovenskom 2953 a v sobotskom okrese 2714. — Harikovce k spomoženiu pohorelcov znovu dostanú 10.000 korún štátnej pôžičky, predtým dostali 18.300 korún. — V Danišovciach v tieto dni lesný hájnik Kulina zastrelil čierneho bočiana. Čierny bočian len zriedka príde do nášho kraja a oznamuje teplé leto. — Pre spiškosobotskú katolícku ľudovú banku do minulého týždňa značené bolo 1200 účastín. — V Levoči náš osvietený pán biskup v turičnú nedeľu udeľovať má sviatosť birmovania. — V Poprade zakladateľovi takzvaného Husparku Davidovi Husovi postaví majú pomník. Zomrel roku 1889. Jeho agitácii možno dakovať, že železnica tiahne okolo mesta Popradu. Dotyčné kruhy chceli ju viesť od Ganoviec rovno k Liptovu. — Slovenskoveskú petíciu, podanú proti ostatnej voľbe stoličného výborníctva kúria odmrštila. — V Kropáčoch uviesť sa má električné osvetlenie. K tomuto cieľu založila sa účastinná spoločnosť, ktorá vypúšťa 1200 účastín, jednu po 50 korúnach. — V našej stolici na krajinské sanatorium sobiaľo sa 476 korún. — Spišskobelanský farár Alexander Begala 28. apríla v Mariacellu slúžil zlatú sv. omšu. Z príležitosti svojho 50-ročného kňazského jubilea na útraty teraz sa obnovujúceho kostola v Nedei daroval 200 korún. Prvý máj bol veľmi chladný.

Veľký vek. V obci Kisléfalva 27. apríla zomrel 118-ročný človek menom Michal Sofilkanič, ktorý narodil sa roku 1794. Až do ostatného dňa bol telesne

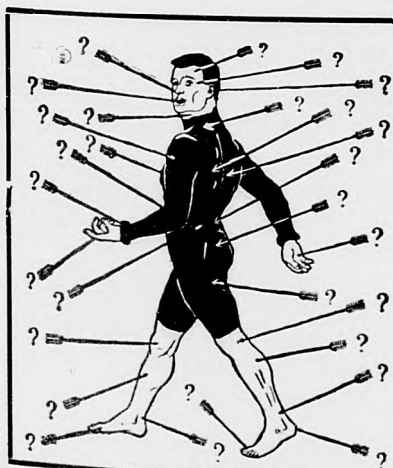
a duševne čerstvý, chorý nebol nikdy. V deň pred smrťou od rána do večera kopal v svojej vinici. — V šomodskej obci Ostopán zomrela v tieto dni istá Michalová Salai, ktorá žila 109 rokov a tiež vždy bola zdravá.

Podplatení voličia. Pred súdnou stolicou v Beregszászi v pondelok 29. apríla na laviciach obžalovaných sedelo 95 obyvateľov obce Igrec, ktorých fiskalát žaloval preto, že pri posledných vyslaneckých voľbách za svoje hlasy prijali peniaze. Obžalovaní sa zväčša priznali, ale sa bránili tým, že oni dosiaľ pri každej vyslaneckej voľbe prijali peniaze a toto u tamjších obyvateľov je takým všeobecným zvykom, že ani len myseľ nemohli na to, že prijatím peňazí páchajú trestu hodný skutok. Veľkú veselosť vzbudilo na pojednávaní vyznanie jedného 77-ročného starčeka, ktorý povedal, že *on od obidvoch kandidátov prijal peniaze, lebo v čas voľby sa nádennikom veľa platilo.* Súd obžalovaných uznal za vinných a dvoch hlavných kortešov a síce Ďura Košturu a Michala Pánka odsúdil na mesiac do väzenia a na zaplatenie 40 korún pokuty, štyridsiatich voličov odsúdili po 8 dní do väzenia a na zaplatenie 40 korún pokuty a štyridsiatich troch voličov odsúdili na 8 dní do väzenia a na zaplatenie po 20 korún peňaznej pokuty. Desiatich obžalovaných oslobodili. Odsúdení všetci appellovali. Fiskus sa uspokojil s výrokom súdu.

Dinamitový patrón v ústach. V chotári obce Rástočno (st. nitrianska) zpomedi robotníkov stavajúcich handlovskú železnicu jeden macedonský robotník počas lámania skál dal si do úst dynamitový patrón, medzi čím rukami chcel odgúfať jednu skalú. V tom patrón akiste zubami stiskol, bo mu v ústach vybuchil. Dynamit nešťastnému robotníkovi odtrhol hlavu.

Krach fabriky na drevený tovar. V Detve Hornohorská fabrika na drevený tovar účast. spol. dostala sa pod konkurs. Za masakurátora vyslaný je dr. Gejza Groo, pravotár vo Zvolene.

Nový cukrovar v Nitrianskej. V Nitrianskej stolici postaví chý cukrovú fabriku. Cukrovar bol by postavený pozdĺž železničnej čiar medzi Žabokrekami a Nitrou.

Máte bolesti?

Potrebuje Fellerov Elsa-Fluid a Fellerov Elsa pilulky, kt rých je jediný dorábateľ EUGEN V. FELLER dvorný lekárnik v Štubici Kostolná u. č. 18. (Záhrebská stolica)

I. Fellerov Elsa-Fluid dla našej vlastnej zkúsenosti uľavuje bolesti, lieči, občerstvuje svaly a členky posilňuje, slabosť, zapálenie uťiňuje a zmierňuje. Rýchle a na isto lieči rheumu, lámku, slabosť čuvov (nervov) kľania v bokoch, trnania v údoch, vytknutie, influenzu, boľenia hlavy, zubov, chrčta a drieku, žabu čili nervové boľasti ochromenia, unavenosť, boľasť očí, migránu a mnohé tu nespomenuté nemoce. Fellerov Elsa-Fluid nemajúceho páru výsledkom užívajú proti kašľu, zachrýpnutiu, nácthe, boľeniu prs a hrdla, zimničnému stavu a z prievanu alebo z prestidnutia pochádzajúcim neduhom. Opravdivý je len v tenkrát, keď každá sklenička je opatrená «Fellerovým menom a ochrannou známku. 12 malých alebo 6 duplovaných, alebo 2 speciálnych skleničiek bezplatne po pošte zašle za 5 korún, 24 malých alebo 12 duplovaných alebo 4 speciálnych 8 korún 60 halierov, a 48 malých alebo 24 duplovaných alebo 8 speciálnych 16 korún.

II. My žiadame tu na vedomosť priniesť, že tisíce ľudí užívajú «Fellerove čistiacie Rebarbarové Elsa pilulky» čo výtečný liek proti žalúdočným nemociam, kŕčom, nechuti k jedlu, páleniu obličiek, tlačeniu žalúdka, dráždeniu k vracaniu, ťažobe, nadutiu, maternici, zatvrdnutiu stolice, rozličným troviteľným znakom, nervozit, zimničným nápodom, následkom tučnoty, boľasťam zlatej žily, hnušobe atď. 6 škatuliek po pošte 4 koruny. — Chránme sa od nápodobnín a každý nech adressuje takto: EUGEN V. FELLER, lekárnik v Štubici, Kostolná ulica 18. (Záhrebská stolica.)

Hrozný oheň v meste Damaskusu zúril od 26. do 27. apríla. Škoda činí najmenej 15 millionov frankov. V ohni zahynulo 12 ľudí a mnohí boli ťažko ranení.

Budapeštiansky Katolícky Delnícky Kruh dňa 19. mája usporiada pre slovenských veriacich púť na milostné miesto Mária Remete. V nedeľu ráno o 6. hodine bude svätá omša za pútnikov v Jozefovskom kostole a po skončení sv. omše pohnú sa pútníci v mene Božom s processiou. Na milostnom mieste Mária Remete bude sv. omša so slovenským spevom za pútnikov, taktiež aj slovenská kázeň. Popoludní o 2. hodine začnú sa modliť sv. ruženec a spievať litánie k úcte blahoslavennej Panny Marie. Po skončení služieb Božích vrátia sa s processiou nazpät a dorazíme večer okolo 8. hodiny do chrámu Jozefovského. Bratia a sestry v Kristu, súčasťnite sa v čím väčšom počte na slávnosti Marianskej. V páde nepriaznivého počasia púť sa od-baví v nasledujúcu nedeľu. Vodcom púte bude známy duchovný, velebný pán dr. Pavel Žiška, kaplán sväto-Ondrejský. Riaditelia púte zo správy Katolíckeho Delníckeho Kruhu Ján Krajčí a Anton Vrana.

HOSPODÁRSTVO.

Semiačka kuchyňskej zeleniny.

O semiačkach pre kuchyňskú záhradu, treba vedieť že ich treba držať na miernom a radšej chladnom, vetristom mieste, ako na teplom. Lebo na teplom mieste semiačko začne klíčiť a prípadne aj potuchne. Potom sú také semiačka, ktoré pred siatim treba močiť, treba im dať klíčiť, treba ich pacovať.

Pri siati riadne dve chyby môžeme pozorovať: veľmi hlboké alebo veľmi plytké siatie. Ohľadom tohoto veľmi všeobecne možno povedať, aby sme každé zrno trikrát do takej hĺbky siali, aké dlhé je semiačko. Výnimku robia tie semiačka, ktoré sejeme do teplej hrady a potom tie, ktoré sú ešte aj od fazule väčšie. Do teplej hriadky sejeme plytšie a na roli hlbšie.

Semiačka sa sejú vôbec do teplej hriadky, do kvietnikov a na rolu. Na roli pred siatim pôdu treba primerane pripraviť a potom siať alebo do radov alebo roztriasane.

Roztriasane sejeme obyčajne len tam, kde chceme dopestovať planty na presádzanie, na tom mieste ale, kde rastlinky ostanú, má sa siať do radov. Pri roztriasanom siati sejme riedšie, aby jednotlivé rastlinky keď zídu stály riedšie a aby sa tak lepšie vyvinuly.

Veľmi drobné semiačko alebo také, z ktorého viac zrníek spolu slepené, ku príkladu mak, mrkev atď. sejeme s popolom alebo s pieskom smiešané a síce pre to, aby siatina bola rovnomernejšia.

Niektoré semiačka klíčia hneď po zasiati, iné zas len o pár dní alebo o pár týždňov. Takéto semiačka, ktoré neskoro klíčia, ku príkladu zeler, pred siatim treba mu dať klíčiť. Takéto pokračovanie je dobré aj

pri tom semiačku, ktoré sejeme na roli, ako sú mrkev a petržlen.

Kuchyňské semiačka sejú sa na jar, v jaseňi, ale možno ich siať v bársktorej čiastke roku.

Po jasennom siati zasiaty priestor treba chrániť pred tuhými mrazmi Preto zasiaty priestor zasypeme dobrým hnojom (niektoré siatie aj na jar), s týmto predideme rýchlemu vyschnutiu pôdy. Zpomedzi na jar siatych semiačok nektoré povaleujeme, nektoré ale stále polievame. Tie, ktoré treba polievať, máme vždy držať rovnomerne vlhké, lebo uschnutie pre ne mohlo by byť osudné.

DOPISY.

Z Prievdzského okresu.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Ctený Pán Redaktor!

Prosím o uverejnenie tohoto dopisu v našom mi-lom «Krešťane».

Máloktoľ z mojich krajanov zná, že v bojníckej fare, v ríši to chýrneho liberála Lojza Rudnayho (najbližšieho to príbuzného Štefana Chemeza, ktorý z vo-lebného predsedníctva v Nitre zkušku skladal) je jedna miestnosť, ktorú Lojzko za muzeum zariadil. Čo zvlás-neho opatrujú v tomto muzeume? — pýtajú sa moji krajanovia. Nič iné, ako zástavy slávneho kandidáta Egi-diusa Rudnay. Toho páuka, ktorý pred voľbou mal istú väčšinu a predsa odstúpil od kandidácie a prchnul z okresu.

Pán Egidius Rudnay zavdačil sa chcel s tým jeho väčšine, nijnmä jeho hlavnému kortešovi Špor-hertovi Herňo, že svoje zástavy (asi dve sto) v boj-níckej fare uložil na večný odpočinok, založiac s tým muzeum, Mimo týchto zástav, ktoré zvfazif maly ako to Šporhert Herňo predpovedal a až posiaľ verí, je v tom muzeume najčistejší muugovský mandát pána ol-tárnika Lojza Rudnayho. Žiadna škvrna, žiaden flak hrdzavý nieto na tom mandáte a tak hoden je, aby uložený bol v tom muzeume. Čistota tohoto mandátu natoľko dojala chýrny rod Rudnayovsky, že jemu po-dobný mandát slávny rod Rudnayovsky pomocou nitrian-skych a prievdzských mungov dať chcel Egidusovi. Do-mnievali sa ti páni, že čo sa podarí Lojzovi, podarí sa aj Egidusovi.

— Tak je! — poznamenal Šporhert Herňo. — Za-kiat mňa máš, synkn môj Egedius, máš aj mandát. Iné nepotrebuješ, iba kompaniu žandárov a zástavy. Žandári sú už tu, len zástavy chybujú.

Egedius veril rečiam Šporhertovým. (Veď kto by im neveril v tábore mungov.) Aj objednal si asi dvesto

zástav. Zástavy sa robily, lež voličov nepribudalo. Georg Adamik bol jediný, ktorý si Egidiusovu zástavu vytýčil. Pod ňou chodili istí prievidskí mungovia strážnika tancovať. Kým sa zástavy robily, Egidius s jeho kortošom Šporhert Herňom vybrali sa hľadať tú istú väčšinu, ktorú mungovia Rudnayovcom prisľúbili a ktorú žandári sohnaf mali s volebnými predsedami. Lenže po väčšine tej nebolo ani stopy. Kde sa mungovská karavána obrátila, všade peniaze pýtala — tá istá väčšina.

— Po volbe dostanete — veľel hlavný kortoš. — Dotiaľ uspokojte sa s mojou rečou (bo Egidius je zachrypnutý a nevie ani slovička hovoriť) a šo zástavou.

Voličia odplúvali a riekli:

— Tak sa nejednáme. Z toho mladého pánka nebude poslanec.

Na tie reči Egidius pakoval a pri odberaní toto povedal svojmu štábu:

— Ja už odchádzam, s vami sa rozlúčam. Moje zástavy vymente — v Bojniciach ich uložte. Nech je z nich muzem.

Tak sa stalo. Budúci mungovský kandidát okresu prievidského odkúpi tie zástavy, dá z nich vyhodiť meno «Rudnay Egyed» a so Šporhert Herňom pojde hľadať istý mandát. Istotne ho najde.

* * *

Richvald, Krištályfalu (Spiš.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Velactený Pán Redaktor!

Ráďte prosím tieto riadky uverejniť v našom milom «Krestane».

Náš chotár je veľmi vrchovatý, rozsekané a po vrchoch roztratené roličky donášajú len veľmi málo osohu, na daktorých miestach vratia len semeno. K ťažkému výžitiu potrebný dôchodok môžeme mať výlučne len zo statku. Do nedávna nemohli sme sa ale zaoberať s chovaním statku v dostatočnej a potrebnej miere, lebo sme mali len málo, aj to planého pastviska. Nádej lepšej budúcnosti nám zasvitla, keď prišiel na predaj pánsky majetok. Trebárs išlo nám to ťažko, trebárs sme upadli do dlžoby, predsa r. 1907. odkúpili sme ten z 1100 jutár pozostávajúci majetok za 240.000 korún asíce len preto a na to, aby sme prišli k pastvisku a s tým si zabezpečili istú výživu a lepšiu budúcnosť. Kúpili sme ten majetok v tom presvedčení, že nás nikto hatiť nebude v prevedení nášho úmyslu a v dosiahnutí nášho cieľu.

V našej nádeji sme sa ale veľmi horko zklamali, bo lesný výbor našej stolice koncom minulého roka 612 jutár vyhlásil za bezpodmienečnú lesnú zem a postavil to pod štátny dozor. Naša rozhorčenosť je následkom toho nesmierne veľká, bo vidíme pred sebou veľmi smutnú budúcnosť. Ide nám alebo tu doma zahynúť alebo náš milý rodný kraj zanechať a výživu v Amerike hľadať. Ťažko by nám bolo lúčiť sa s hrūdou našich otcov a preto prostredníctvom nášho ľudového

ablegáta obrátili sme sa k ministrovi orby, aby učinil nám veľkú krivdu napravil, pastvisko vypustil a od zahynutia nás zachránil.

* * *

Jeden občan,

Zo Spiša.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Vysokoctený Pán Redaktor!

Pekne prosím, ráčte uverejniť týchto pár riadkov v našom obľúbenom «Krestane».

V Novej Vsi (Igló) od 14. do 21. júla má byť hasičský naukobeň. Náš podžupan nariadil, že každá obec kěžmarskeho, starolubovenskeho, staroveskeho a spiškosobotskeho okresu na ten naukobeň poslať má jedného rozumného muža. Dotyčný má mať niže 40 rokov a dľa možnosti musel byť vojakom a má byť zbehlý v maďarskej reči. Vyslaným obec zaplatiť musí cestu a okrem toho musí im dať 14 korún na strovu, 2 koruny na byt a za osem dní denne po 2 koruny diurno. Je to síce nová farcha na obec, ale vec je aspoň veľmi dobrá a užitočná. Vyzývame vrchnosti, aby mali starosť o to, že by účastníci naukobehu zadosť mohli urobiť v nedeľu svojim náboženským povinnosťam. A nie tak ako v lani robili na Smrdžonke, kde i počas nedeľných služieb božích konali evičbu. Keď už nektorí bohaprázdni panáčkovia nechcú byť spasení, nech aspoň náš ešte pobožný ľud neodvádzajú od kostola.

S Bohom

Zpravodajca.

Rozmary a Žarty.

Dobrá britva. Otec ku Jankovi:

— Janko, doniesol si tú britvu od šľajfiara?

— Ano.

— Dobre ju naostril?

— Veru dobre; idúcky som si ňou odrezal lieškoviciu a až radosť bola ňou rezať.

*

Hlavná vec. — Neľakajte sa, môj milý — poťešuje lekár raneného — ale túto nohu musím vám odrezáť.

— Prepadená vec, pán lekár — odvetí nemocný — nuž ale čo že potom mám robiť s tou druhou, čižmou?

*

Nie je výstredným. — Keď si človek za desať rokov nestrihá vlasy, za to je predsa nie podivínom?

— Jako by to bolo možné?

— Nuž a keď je plešivý?

*

Odôvodnená nevedomosť. Cudzinec: Čo je to za voda, čo tam tečie?

Domorodý: To ja neviem — ja vodu nikdy nepijavam.

Neidem vec zväčšovať, lež skutočná pravda je že viacej tisíc listov uznania od bohatých a chudobných starých a mladých svedčí o ich uzdravení skrze upotrebovanie Fellerovho Elsa Fluidu. Tak dr. Estmeister, lekár v obci Wildau (o. p. Aspach, Innkreis, Tirol) vyslovuje sa, že Fellerov Elsa Fluid takmer zázračne pôsoa v rozličných pádoch choroby. Podobne i dr. Kittel v Prahe (Königl. Weinberge) tvrdí, že Fellerov Elsa Fluid už od viacej rokov s úspechom upotrebuje v jeho praxi. Není to reklam, lež skutočná pravda, že tento liek s úspechom upotrebujú proti rozličným chorobám. 1 tucat na prábu za 5 korú posielala franko V. Eugen Feller lekárnik, Stubica, Kostolná ulica 18. č. (Zahr. st.)

Odkazy redakcie.

B. H. L. Opozdilo sa.
S. V. O. Príde budúce.
U. B. V. ktorá krava mnoho ručí, málo mlieka dáva. Preto len pomaly, tak ďalej zajdeme.

Obchodná týždenná zpráva.

V Budapešti, 7. mája.

Úradne značené ceny za 100 kilogrammov.

Pšenica tiská, nová	kor. 23.80—24.50
• stolnobelohradská, nová	« 23.70—24.30
• peštianska, nová	« 23.70—24.30
• banátska, nová	« 23.70—24.30
Proso	« —————
Raž prvotriedna	« 21.25—21.45
• druhotriedna	« 21.05—21.25
Jačmeň nový, prvotriedny	kor. 20.40—21.00
Ovos prvotriedny	« 19.40—19.80
• druhotriedny	« 19.00—19.20
Kukurica	« 18.30—18.60
Konopné sáme	« 29.50—31.00
Datelinové sáme, červená datelina	kor. 20.00—21.00
• lucerna	« 110.00—136.00

Múka pšeničná:

č.	0	1	2	3	4	5	6
K.	17.80	17.50	17.20	17.00	16.80	16.40	16.00
	č.	7	7½	8			
	K.	15.40	14.60	10.20			

Za 50 kilogrammov i s vrecom

Strova:

Otruby drobné	kor. 15.60—15.80
« hrubé	« 15.70—15.90
Fazula veľká biela	« 28.00—30.00
Fazula strakavá	« 23.00—24.50
Zemiaky (hornouhorské) biele	« —————
« « ružové	« —————
« « žlté	« —————
Hrach lúpaný	kor. 29.00—56.00
Hrach nelúpaný, čistý	« 30.00—32.00
Šošovica čistá	« 40.00—63.00
Rasca (kmin)	« 81.00—81.00

Koloniálny tovar:

Petrolej fiumánsky, krištálový	kor. 48.00—48.00
« « White-Star (***)	« 43.00—43.00
Cukor v klobúkoch	« 96.50—97.00
« kockový	« 98.50—99.00

Mäsité články:

Sviňská masť budapeštianska	kor. 162.00—163.00
Slanina mestská 4-kusová	« 136.00—137.00
« « 3-kusová	« 142.00—143.00

Lahké perie do perin 5 kg.
K 9.60, lepšie
12 K, biele 18 K, snahobiele 30 K,
36 K, najmenejšie 42 K, 48 K,
tvori plné a najlahšie periny.
Veľká perina i s 2 poduškami od
16 K vyše. K dostaniu jedine u
firmy **D. Sehnurmacher**
Domazlice 308. (Čechy.)

Vzorky a cenníky tiež na hotové periny zdarma.
Zasielky franko a s poštovou dobierekou.

Oznam.

Mešťanská banka v Topolčanoch (Nagytapolcsány)

a jej filiálka v Nitre

odporúča ctenému občenstvu svoje služby v jakejkoľvek záležitosti bankovej, menovite:

Dáva požičky na intabulácie a na veksle na ten najlacnejší úrok;
prijíma vklady na knížky a platí od nich čisté 5% úroky.

Banka táto požičiava len kresťanom, a úraduje sa v nej každý deň okrem nedeli a sviatku.

Úradné miestnosti banky sú v Topolčanoch v Krušovskej ulici a v Nitre v Kapitulskej ulici (Káptalan-utca) No. 9.

Háló-, étkező- és buffet-kocsik közlekedése a magyar királyi államvasutak vonalain.

Magyar királyi államvasutak 93.923/1912. számhoz. II. R É S Z. Érvényes 1912. évi május hó 1-től kezdve.

II. Étkező - kocsik

Tétel	Vonal	Indul		Érkezik	
		honnan	óra-perc kor	hová	óra-perc kor
1	Budapest keleti p. u. — Wien Bruck-Királyhidán át	Budapest k. p. u. d. u.	2 05	Wienbe	este 6 40
2	Budapest keleti p. u. — Wien Bruck-Királyhidán át	Budapest k. p. u. d. e.	8 50	Budapest k. p. u. d. u.	1 30
3	Budapest ny. p. u. — Wien Marcheggén át	Budapest ny. p. u. d. u.	1 50	Wienbe	2 15
4	Budapest ny. p. u. — Wien Marcheggén át	Budapest ny. p. u. reg.	5 15	Budapest k. p. u. este	0 35
5	Budapest ny. p. u. — Wien Marcheggén át	Budapest ny. p. u. d. u.	2 00	Wienbe	12 14
6	Budapest nyugati p. u. — Köszvár	Budapest ny. p. u. d. u.	2 05	Budapest ny. p. u. este	0 45
7	Köszvár — Földvár	Köszvárról reggel	5 20	Köszvárra	10 30
8	Budapest nyugati p. u. — Karansebes	Budapest ny. p. u. d. u.	2 30	Földvárra	1 53
9	Budapest keleti p. u. — Piski	Budapest k. p. u. d. u.	2 40	Köszvárra	9 50
10	Budapest k. p. u. — Arad — Brassó	Budapest k. p. u. reg.	5 26	Karansebesre	10 29
11	Bpest keleti p. u. — Zimony	Budapest k. p. u. d. u.	2 00	Budapest ny. p. u. d. u.	1 25
12	Bpest k. p. u. — Zimony	Budapest k. p. u. reg.	4 55	Piskire	10 19
13	Budapest k. p. u. — Fehring (június 1-től)	Budapest k. p. u. d. u.	7 05	Budapest k. p. u. d. u.	1 25
14	Budapest k. p. u. — Fehring (június 15-től szept. 15-ig)	Budapest k. p. u. reg.	6 00	Brassóba	10 43
15	Budapest k. p. u. — Kassa Poprádfelkáról reg.	Budapest k. p. u. d. u.	3 20	Budapest k. p. u. este	9 20
16	Budapest keleti p. u. — Fiume	Budapest k. p. u. d. u.	6 19	Zimonyba	10 18
17	Bpest keleti p. u. — Kassa — Oderberg	Budapest k. p. u. d. e.	7 10	Budapest k. p. u. d. u.	1 00

II. Étkező - kocsik.

Tétel	Vonal	Indul		Érkezik	
		honnan	óra-perc kor	hová	óra-perc kor
18	Bpest ny. p. u. — Debrecen	Budapest ny. p. u. reg.	7 00	Debrecen	d. e. 11 50
19	Budapest ny. p. u. — Zsolna	Budapest ny. p. u. reggel	4 45	Budapest ny. p. u. este	9 55
20	Budapest ny. p. u. — Pozsony	Bpest ny. p. u. reggel	7 05	Zsolnára	d. u. 1 33
21	Budapest keleti p. u. — Sátoraiauhely	Budapest ny. p. u. este	3 20	Budapest ny. p. u. este	9 45
		Pozsonyból reggel	6 50	Pozsonyba	este 10 14
		Budapest k. p. u. reg.	7 30	Budapest ny. p. u. d. e.	9 40
		Sátoraiauhelyről d. u.	4 31	Sátoraiauhelyre d. u.	12 37

III. Buffet - kocsik

Tétel	Vonal	Indul		Érkezik	
		honnan	óra-perc kor	hová	óra-perc kor
1	Bpest k. p. u. — Fiume	Bpest k. p. u. este	6 15	Zágrábra	éjjel 1 43
2	Budapest keleti p. u. — Vin- kovec — Sziszek	Fiuméből este	6 00	Ujdombovárra	éjjel 4 16
3	Budapest k. p. u. — Ujdom- bováron át Eszék	Zágrábból éjjel	3 09	Fiuméba	reggel 8 50
4	Budapest k. p. u. — Kassa május 1-től június 15-ig	Ujdombovárról reggel	6 13	Budapest k. p. u. este	9 35
		Budapest k. p. u. d. u.	2 45	Vinkovcra	este 9 13
		Vinkovcéről d. e.	8 4	Sziszekre	d. u. 1 11
		Sziszekről d. u.	3 21	Vinkovcra	este 7 43
		Vinkovcéről reggel	6 56	Budapest k. p. u. d. u.	1 40
		Budapest k. p. u. d. u.	2 55	Eszékre	éjjel 31
		Eszékről reggel	6 26	Budapest k. p. u. d. u.	1 55
		Budapest k. p. u. d. u.	1 20	Kassa	este 6 50
		Kassáról d. e.	9 00	Budapest k. p. u. d. u.	2 30

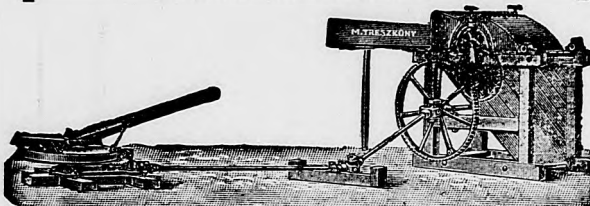
Jegyzet: Az étkező- és buffet-kocsik étkezőterméit I. vagy II. oszt. menetjeggyel bíró utasok vehetik igénybe, külön illeték fizetése nélkül.

A buffet-kocsikban levő ülőhelyekkel bíró külön szakaszok azonban csak I. osztályra érvényes menetjeggyel, illetve menetigazolványokkal bíró utasok által használhatók.

Pánom roľníkom

odporúčam svoje najnovšie
hospodárske stroje.

Páni roľníci načo by ste kupovali stroje z ďalekej cudziny z Čiech a Moravy a platili veľké peniaze za dovozné a pritom neobdržite stroj ani lepší ani lacnejší, ba práve naopak. Stroje dostanete u nižšie podpísaného dobrého, dokonale silného, trvácneho a ľahko idúceho, pod zárukou. **Teda svoj k svojmu a nie k cudziemu.**

Mláfačky. Žentúre. Rajtáre. Sečkovice. Šrotovníky. Triery. Pluhy. Stroje na siatie. Brány. Hrače. Stroje na rezanie kapusty, burgyne, zemiakov a dreva. Mangle. Decimálky. Mačkadlá na syr, hlinu, torievky a slad. Stroje na tkanie stromovej kôry a lúpanie kukurice atď.

Obrázkové cenníky na žiadosť zašlem zdarma a franko.

Michal Treskoň,

strojník a majiteľ dielne na hospodárske stroje
V BYTČI (Nagybicsce).

Verte

že slanovinový lieh sily

kráľom je slanovinových liehov!
za 6 korún franko posielam 3 veľké alebo 6 stredných flašiek

„KOSMOS“-LABORATORIUM, Győr, Baross-ut.

Šporkassa v Popráde

základný kapitál 240000 korún,
rezervná základina 125000 korún.
vklady 2.660,000 korún. Prijíma
vklady a dáva od nich

4% čistých interessov.

Lacné česke perie!

5 kilo nové tmavé driapané 9.60 K, lepšie 12 korún, Biele mäkké, jak páper 18 K, 24 K. Biele ako snamäkké jak páper, drapané 30, 38, 42 K. — **Hotové posteľe.** Z červeného činovatu 1 dobre naplnená perina, alebo 1 zpodná perina 160 cm. dlhá 118 cm. široká K 10.—, 12.—, 15.—, 18.—, 2 metre dlhá, 140 cm., široká K 13.—, 15.—, 18.—, 21.—, Poduška 90 cm. dlhá 68 cm. široká K 8.—, 3.50, 4.—, 99 cm. dlhá, 70 cm. široká K 4.50, a 5.50. Krom toho šrotovujeme vo veľkosti dla vôle. Trojdielovú srstennú matrac na jednu postel K 27.— lepšej jakovosti K 38. Zasielky vyše 10 korún franko s poštovou dobičkou. Výmena a navrátenie dovoluje sa pri náhrade porta **Benedikt Sachsels, Lobes 135.** pri Pilsen (Čechy).

Najlepší český prameň k objednaníu.

Lacné perie na postel!

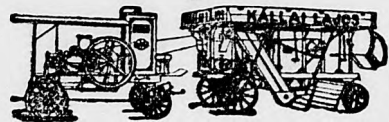

1 kg. sivé dobré drapané 2 K, lepšie 2 koruny 40 hal.; prima polbiele 2 koruny 80 halierov; biele 4 K, biele páperové 5 K 10 h.; 1 kg veľmi fajne, ako snah biele, drapané 6 K 40 h., 8 K.; 1 kg. papierie, sivé 6 K, 7 K; biele fajnové 10 K; naj-fajnejšie papierie z prs 12 K, Pri oblednaní 5 kg. franko.

Hotové posteľe

z hustej tkniny červeného, modrého, bieleho alebo žltého nankingu, 1 perina. 180 cm. dlhá 120 cm široká s dvomi podhlavkami, každý 80 cm. dlhý, 60 cm široký naplnený novým, sivým, veľmi trvácim mäkkým perim 16 K; polpapierie 20 K; papierie 24 K; jednotlivé periny 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; podhlavky 3 K, 3 K 50 h., 4 K. Periny 200 cm. dlhé 140 cm. široké 12 K, 14.70 K, 17.80 K, 21 K. podhlavky 90 cm. dlhé 70 cm. široké 4.50 K, 5 K, 5.20 K, 5.70 Spodné periny z pevného vrážkovaného grádlu 180 cm. dlhé, 116 cm. široké 12.80, 14.80 K. Vývez s postovú dobičkou od 12 K počnúc franko. Výmena alebo návrat dovolené. Za nezopovedné návrat peňazi obšírný cenník zdarma a franko.

S. Benisch v Deschenitz č. 826., (Čechy.)

Známo je vôbec,

že len

LUDVIKA KÁLLAI-ho

motorfabrika

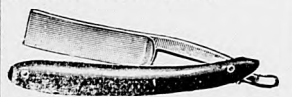
Budapest, VI., Gyár-utca 28,

pri úplnej záruke lífruje najchýrnejšie motor-miatiace stroje. Po celej krajine pochvalne známých najlepších a najjednoduchších, pôvodných Ludvika Kállai motorov prosíme žiadať obrázkový cenník.

Upozornenie! Ludvika Kállai-ho vychýrenú motorovú fabríku netreba zameniť s druhým i firmami pod menom Kállai.

Prima Solinger britvy

so zárukou, z najlepšej anglickej ocele, rukou šľajované, na vlas ostro obtiahnuté hotové k upotrebeniu. Nr. 8701 s černo polirovanou rukovetou 1/4 plitko šľajované 3/8 široké s etai K 1.70. No. 8702. S černo polirovanou rukovetou 1/2 plitko šľajované 3/8 široké s etai K 2.20.

Väčší výber k holeniu potrebných vecí nachodí sa v mojom hlavnom cenníku o 4000 vyobrazeniami, ktorý na žiadosť každému posielam zdarma a franko. — Zasielam s poštovou dobičkou alebo pri voprednom odslaní peňazi cis. a kr. dvorný zasielka

HANNS KONRAD

zývozný dom

Brüx, číslo 2837. (Čechy.)

Oznamy prijíma

administracia

„Krestan“

BUDAPEST

Szentkirályi-utca 28.

K Sviatosti birmovania

a iným príležitostiam dary zo zlata a striebra za lacnejšie ceny posielam

prvá dielňa hodin

HANNS KONRAD

cis. a kraľ. dvorný zasielka

Brüx č. 2852. (Čechy.)

Niklové hodinky K 4.—, Lepšie K 5.—, Strieborné hodinky s riefazkou a s oveskom K 12.—, Zlaté a strieborné prstienky, brošne, ovesky, náručnice, kolieri, ihly a zaušnice v najbohatšom výbere. Hlavný cenník so 4000 vyobrazením na žiadosť posielame každému zdarma a franko.

Viac ako 4000

vyobrazenia

potrebných článkov

a príležitostných darov každého druhu obsahujúcej moj hlavný cenník, ktorý na žiadosť každému zdarma a franko posielam.

Prvá dielňa hodin.

Cis. a kraľ. dvorný zasielka

Hanns Konrad

Brüx č. 3520. (Čechy.)

Nikkel vačkové hodinky K 5. Nikkel budičky K 2.90. Pen-dlové hodiny K 8.50. Husle K 4.80. Harmoniky K 4.90. Revovery K 5.50 v najbohatšom výbere na sklade

Osožné a chytré prevedenie parcellovania.

«A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézet» «Krajinský gruntovno-úverkový ústav» do obchodného oboru svojho prevzal provádzanie parcellovania a ku tomuto cieľu udeľovanie požíčiek. Cieľom ústavu tohoto vytvárajú úžerníctvo každého druhu, preto on sám nekupuje majetky ku parcellovaniu, lež na žiadosť prevzeme za miernu odmenu unovania úplné prevedenie parcellovania (rozumie sa prácami právnyimi, mernickými a v gruntových knihách) a k tomuto cieľu vyšle na miesto svojho splnomocneného človeka, ktorý zastará sa o prevedenie všetkých prác miestnym požiadavkám zodpovedne. Ku cieľom parcellovania ústav ochotne povoluje požíčku pri výhodných podmienkach, o com vysvetlenie, prospekt, hlavná správa (Budapest, V. kerület Géza-utca 2. szám) na žiadosť ochotne odosiela. — Výhody spoluúčinkovania ústavu sú: 1. Lacné prevedenie parcellovania. 2. Ústav nerobiac nároky na podiel osohu, kupec v tej cene dostane pozemky, v akej ich majiteľ odpredá 3. Kupec a odpredavateľia pozbavia sa všetkých starostí parcellovania 4. Odpredavateľ naraz v jednej sumne dostane kúpnú cenu 5. Spoločná zodpovednosť je vytvorená 6. Všetky útraty dávajú sa popredku. — Zvláštné výhody ústavom povolených požíčiek ku parcellovaniu: 1. Prípadný diel podližnosti spláca sa pozadne. 2. Požíčky povolujú sa počnúc už od 300 korún. 3. Požíčka vypláca sa celkom v hotových peniazoch. 4. Listina veriného notára není potrebná, potrebuje sa len la né uhodnovenie notárske. Ústav požíčku vypovedať nemôže.